

Bakalářská práce

Student: Michaela Lutišánová: *Zážitek odpuštění ve vývoji člověka*

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Šturma

Oponent: Tomáš Mrňávek, Th.D.

Posudek oponenta:

Předložená práce se věnuje tématu odpouštění a schopnosti odpouštět sobě i druhým. Práce sestává ze dvou hlavních částí plus přílohy. První část je teoretická: *Vina a odpuštění* (s. 7-29) a druhá část se zabývá vlastním výzkumem (s. 30-52). Na s. 53 je *Závěr*. Následuje seznam literatury, resumé v angličtině a přílohy.

Autorka zpracovala tuto práci velmi pečlivě. Text je přehledný, dobře označené citace, poznámky pod čarou a na s. 55-56 je uvedena použitá literatura, ke které nemám žádné výhrady.

Teoretická část se věnuje teologickému a psychologickému aspektu problému. Jsou zde probrány termíny *vina, svědomí, odpuštění a jeho proces, falešné představy o Bohu* atd. Teoretická část je zpracována velmi dobře a přehledně. Možná by bylo vhodné se v práci také krátce zmínit o některých psychických obtížích a poruchách, které proces odpuštění velmi komplikují (např. přílišná úzkostlivost aj.). Na s. 10, v kap. 1.3.3. *Svědomí podle Piageta* je zmínka a odkaz na přednášky z psychologie osobnosti na vyšší odborné škole. Bylo by vhodné doplnit, o jaký typ vyšší odborné školy se jednalo, či jinak blíže specifikovat přednášky, které autorka v této kapitole použila.

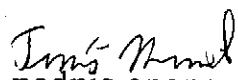
Praktická část byla vypracována na základě rozhovorů. Výběr tázaných byl zvolen velmi zajímavě a ač se v tomto případě jedná pouze o sondu do problému, je možné i z tak malého počtu osob vytvořit přínosný výzkumný vzorek. V rozborech příběhů (od s. 44) jsem narazil na některá podstatná fakta, která se ale ve stručných shrnutích jednotlivých příběhů (od s. 33) nevyskytují. Např. muž č. 8: na s. 47 se dozvídáme, že se hlásil k hnutí skinheads, ale na s. 39, kde je stručné shrnutí jeho vyprávění, o tom není ani zmínka. Pro lepší pochopení čtenářem by bylo vhodnější ta shrnutí vypracovat trochu obsažněji.

Příloha k této práci je, rovněž zajímavá, bylo by ale vhodné, aby jednotlivé výpovědi byly také očíslovány. Napomůže to lepší orientaci čtenáře.

Bylo by jistě velmi přínosné, kdyby se autorka v dalším studiu pokusila tuto práci dále prohlubovat. Práce je celkově velmi pěkná a podnětná. Nasbíraný materiál je podle mého názoru hodnotný a jistě by bylo možné ho využít při další práci. K tomu doporučuji autorce, aby archivovala nahrávky spolu s písemným materiálem. Samozřejmě tak, aby byla zachována anonymita dotazovaných.

Vzhledem k uvedenému doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12. října 2006

podpis oponenta